

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO IN OKOLJE
SLUŽBA ZA ODNOSI Z JAVNOSTMI IN PROMOCIJO

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana

T: 01 478 91 63
F: 01 478 90 13
E: pr.mko@gov.si
www.mko.gov.si

UKOM
predlagam.vladi@gov.si

Številka: 0913-39/2012/3
Datum: 14. 5. 2012

Zadeva: Predlog 2591: Takojšna prepoved proizvodnje in prodaje gensko spremenjene hrane v Sloveniji

Zveza: e-pošta, z dne 23. 4. 2012 (Številka: 092-141/2012/1)

Spoštovani,

v nadaljevanju vam posredujemo odgovor na Predlog 2591: Takojšna prepoved proizvodnje in prodaje gensko spremenjene hrane v Sloveniji.

PREDLOG

Gensko spremenjena hrana spreminja delovanje organov in DNK človeka Za dokaz si pogledajte ta video!

<http://wearechange.si/rnk-dnk-gensko-spremenjene-hrane-spremeni-delovanje-organov/>

ODGOVOR

Na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje smo si ogledali video posnetek in se posvetovali s strokovnjaki na tem področju. V videu, ki je v predlogu omenjen kot dokaz za morebitno prepoved GSO, so kot podlago za svoje trditve izbrali članek od Zhang et. al (2011), Exogenous plant MIR168a specifically targets mammalian LDLRAP1: evidence of cross-kingdom regulation by microRNA, Cell Research, 22:107-126.

V tem članku, ki temelji na poskusu z izključno gensko nespremenjenimi rastlinami so se raziskovalci osredotočili na mikro RNA molekulo 168a, ki je splošno prisotna pri številnih rastlinah (družina križnic, riž, krompir, pšenica, idr.). V poskusu so dokazali, da lahko to molekulo določijo tudi v krvnem obtoku živali in ljudi, ki so uživali rastlinsko hrano z omenjeno mRNA 168a. Vpliv miRNA 168a na izražanje LDLRAP1 proteina v jetrih je bil pokazan z uporabo živalskih celičnih kultur (jetrne celice HepG2) in tudi pri miših. Pri teh so kot kontrolo uporabili navadno hrano, druga skupina pa je dobivala sveži riž, za katerega so pokazali, da vsebuje tudi do 6 krat višje količine miRNA168, kot navadna prehrana.

Omenjen članek prav v nobenem primeru ne govori o poskusih z gensko spremenjeno hrano. Trditev, da lahko gensko spremenjena hrana vpliva na izražanje genov pri živalih in pri ljudeh je tako popolnoma subjektiven povzetek avtorja video prispevka. Podobno mnenje je bilo napisano tudi s strani strokovnjaka dr. Gregorja Majdiča v razmišljanju o obravnavi interpretacije znanstvenih članov (<http://blog.kvarkadabra.net/2012/02/danes-sem-po-vsem-po-nakljucju-nekdo-mi.html>).

Začasna prepoved določenega gensko spremenjenega organizma (GSO) je mogoča le na dva načina - z uporabo varnostnega pridržka, v skladu z 51.a členom Zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Uradni list RS, št. 23/2005-UPB, 21/2010), oziroma v skladu z ukrepi ob nesrečah, ki so opredeljeni v 34. členu Uredbe 1829/2003/ES o gensko spremenjenih živilih in krmi. Pri obeh ukrepih morajo obstajati dokazi, da je GSO škodljiv za ljudi, živali ali okolje in da bistveno spreminja oceno tveganja, ki jo pripravi Evropska agencija za varno hrano (EFSA).

Navedena raziskava ne obravnava GSO, ampak se nanaša na konvencionalno pridelano hrano, ki jo zaužijemo, zato je ne moremo uporabiti za uvedbo prepovedi. V primeru, da razpolagate z utemeljenimi znanstvenimi dokazi, da posamezen GSO škodljivo vpliva na ljudi, živali in okolje, nam ga prosim posredujte.

Področje molekularne biologije, tudi v delu, ki se ne ukvarja z GSO, se hitro razvija. Novo je tudi področje mikroRNA. Problematiko bomo skrbno spremljali tudi v prihodnje in v primeru, da bi imeli GSO dokazan škodljiv vpliv, tudi ustrezno ukrepali.

Na osnovi navedenega zaključujemo, da trenutno ni potrebe po spremembi zakonodaje.

S spoštovanjem,

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje